

Isakov M.G. There is classification of subjects of government control activity in the field of economic. – Article.

The article is sanctified to research of organizational structure of state control in an economic sphere that includes the circle of supervisory subjects. The system of supervisory subjects is certain in the field of economics, suggestions are brought in on her perfection with the aim of providing of efficiency and control effectiveness. The criteria of classification of organs that carry out state control in relation to the subjects of manage are investigated.

Key words: supervisory organ, organs of the special competence, deregulation of entrepreneurial activity.

УДК 349.22:336.225

*А.М. Арзуюва,
здобувач Науково-дослідного інституту
правового забезпечення інноваційного розвитку
Національної академії правових наук України*

ЗАОХОЧЕННЯ ПОСАДОВИХ ОСІБ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ

У статті доведено, що заохочення є важливим засобом забезпечення належного рівня службової дисципліни посадових осіб податкової міліції. Зняття раніше накладеного дисциплінарного стягнення не повинно розглядатися як заохочення, тому що працівника заохочують за сумлінне ставлення до своїх трудових обов'язків, а при знятті стягнення він поновлює положення, що існувало до застосування покарання

Ключові слова: трудова дисципліна, службові обов'язки, заохочення, посадова особа, податкова міліція

Кожна особа, що має намір влаштуватись на роботу, то вона має на меті досягти певного рівня в своїй професії. За плідне, сумлінне виконання своїх трудових обов'язків особа може отримати заохочення. Заохочення – це публічне визнання результатів заслуг працівників та його успіхів у роботі [1, с. 538]. Воно є провідним соціально-правовим засобом ефективності праці, її раціональності й формування позитивної поведінки працівників, адже одним із обов'язкових елементів предмету трудового права є відносини з приводу заохочення працівників [2, с. 366].

Заохочення поділяються за способом впливу на працівників:

а) моральні (подяка, нагородження Почесною грамотою, занесення в Книгу пошани та на Дошку пошани та ін.).

б) матеріальні (премії, цінні подарунки та ін.).

Саме роботодавець є зацікавленим, щоб працівники підвищували свою кваліфікацію та продуктивність праці. Стимулювання праці є правом, а не обов'язком роботодавця, а відтак він вправі на власний розсуд вирішувати доцільність застосування заходів заохочення [3, с. 355].

Заохочення заносяться до трудових книжок працівників відповідно до правил їх ведення.

Згідно з п. 2.23 Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників, затвердженої спільним наказом Міністерства праці України, Міністерства юстиції України та Міністерства соціального захисту населення України від 29 липня 1993 р., №58 [4] до трудових книжок працівників (а) у розділ «Відомості про нагородження» відносяться відомості про нагородження державними нагородами України та відзнаками України; (б) у розділ «Відомості про заохочення» вносяться відомості про заохочення за успіхи у праці. До книжок не заносяться премії, передбачені системою заробітної плати, або виплата яких носить регулярний характер.

Розглянемо заохочення посадових осіб органів державної податкової служби.

Посадовими особами вважаються керівники та заступники керівників державних органів та їх апарату, інші державні службовці, на яких законами або іншими нормативними актами покладено здійснення організаційно-розпорядчих та консультативно-дорадчих функцій [5].

Поряд із поняттям «посадова особа» в законодавстві вживається поняття «службова особа». Відповідно до п. 1 примітки до ст. 364 Кримінального кодексу України [6] службовими особами є особи, які постійно чи тимчасово здійснюють функції представників влади, а також займають постійно або тимчасово на підприємствах, в установах чи організаціях, незалежно від форм власності посади, пов'язані з використанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських обов'язків, або виконують такі обов'язки за спеціальними повноваженнями. До представників влади належать, зокрема, працівники державних органів та їх апарату, які наділені правом у межах своєї компетенції ставити вимоги, а також приймати рішення, обов'язкові для виконання юридичними і фізичними особами незалежно від їх відомчої належності чи підлеглості. Працівники підприємств, установ, організацій, які виконують професійні (адвокат, лікар, вчитель тощо), виробничі (наприклад, водій) або технічні (друкарка, охоронець, тощо) функції, можуть визнаватися службовими особами лише за умови, що поряд із цими функціями вони виконують організаційно-розпорядчі або адміністративно-господарські обов'язки. Службовими особами можуть визнаватися як громадяни України, так і іноземці та особи без громадянства. З огляду на це порівняння, принципової відмінності між термінами «посадова особа» та «службова особа» не існує, тому їх можна вважати синонімічними.

Згідно ст. 354 Податкового кодексу України [7] до посадових чи службових осіб податкової міліції можуть застосовуватися заходи заохочення згідно з Дисциплінарним статутом органів внутрішніх справ або іншими нормативно-правовими актами керівником центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, та керівниками державних податкових служб в Автономній Республіці Крим, містах Києві та Севастополі, областях, округах.

Ця стаття посилається на Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ [8], у розд. III якого йдеться про заохочення. Цей розділ містить статті, присвячені видам заохочень, правам начальників щодо їх застосування та визначає порядок застосування заохочень.

За мужність, відвагу, героїзм, розумну ініціативу, старанність, сумлінне та бездоганне виконання службових обов'язків до осіб рядового і начальницького складу можуть бути застосовані такі види заохочень: дострокове зняття дисциплінарного стягнення; оголошення подяки; нагородження грошовою винагородою; нагородження цінним подарунком; нагородження Почесною грамотою Міністерства внутрішніх справ України; занесення на «Дошку пошани»; нагородження відзнаками Міністерства внутрішніх справ України; дострокове присвоєння чергового спеціального звання; присвоєння спеціального звання, вищого на один ступінь від звання, передбаченого займаною штатною посадою; нагородження відзнакою Міністерства внутрішніх справ «Вогнепальна зброя». Відзнакою «Вогнепальна зброя» має право нагороджувати міністр внутрішніх справ України за сумлінну службу, особливі заслуги в боротьбі зі злочинністю та охороні громадського порядку осіб начальницького складу.

Якщо по більшості видів заохочення, які застосовуються до посадових осіб, принципових зауважень немає, то зняття раніше накладеного дисциплінарного стягнення як вид заохочення викликає серйозні заперечення. Вважаємо, що цей захід не повинен розглядатися як заохочення, тому що працівника заохочують за сумлінне ставлення до своїх трудових обов'язків, конкретні трудові заслуги, а при знятті дисциплінарного стягнення він поновлює своє положення, що існувало до застосування до нього цього покарання.

З урахуванням наведених міркувань вважаємо, що зняття дисциплінарного стягнення повинно оформлятися наказом не про заохочення, а про зняття дисциплінарного стягнення. Погоджуємося з Г.І. Суверневою, що наказ повинен містити розпорядження про зняття конкретного дисциплінарного стягнення з указівкою реквізитів наказу про застосування стягнення і підстава прийняття роботодавцем рішення про його зняття (подання безпосереднього керівника, клопотання трудового колективу та ін.) [9].

За мужність, відвагу, героїзм, особливі заслуги перед державою в боротьбі зі злочинністю, охороні громадського порядку особи рядового і начальницького складу можуть бути подані до присвоєння почесних звань та нагородження державними нагородами і відзнаками Президента України.

Для підвищення значущості та ефективності впливу окремих видів заохочень на посадовців податкової міліції, вважаємо за необхідне в окремих випадках законодавчо передбачити можливість одночасного застосування декількох видів заохочень. Так, преміювання й нагородження цінним подарунком могли б застосовуватись одночасно з оголошенням посадовцеві подяки, нагородження грамотою чи почесною грамотою.

Як бачимо, метод заохочення застосовується тоді, коли особа сумлінно ставиться до виконання своїх обов'язків і, тим самим, власним прикладом

демонструє стандарт поведінки решті. Чинна система заохочень спрямована на формування у працівника уявлень про необхідність підвищення ефективності роботи, рівня загальної та правової культури, дисциплінованості, відповідальності.

Заохочення є важливим засобом виховання посадових осіб податкової міліції і зміцнення їх дисципліни. Кожний начальник у межах прав, наданих йому Дисциплінарним статутом органів внутрішніх справ України, зобов'язаний заохочувати підлеглих по службі за старанність, розумну ініціативу та сумлінне виконання службових обов'язків.

У разі, коли начальник вважає, що наданих йому прав недостатньо для заохочення підлеглих, які відзначилися, він може клопотати про заохочення перед старшим начальником.

Заохочення оформляється наказом, оголошується на нарадах, зборах, перед особовим складом або особисто. Усі заохочення та дисциплінарні стягнення, передбачені Дисциплінарним статутом, оголошені посадовим особам податкової міліції, заносяться в тижневий строк до службової картки (справи).

Працівник, що має дисциплінарне стягнення, заохочується шляхом зняття накладеного стягнення, але не раніше ніж через три місяці з дня видання наказу.

Нагородження грошовою винагородою може бути застосоване в межах коштів підрозділу, які виділяються на цей вид заохочення. Розмір винагороди встановлюється начальником підрозділу відповідно до досягнень осіб рядового і начальницького складу в бойовій підготовці та при зразковому виконанні службових обов'язків.

Пропозиції щодо заохочення грошовою винагородою можуть подаватися безпосереднім начальником підлеглого до відділу кадрів, який готує списки та проект наказу по особовому складу, і подає керівнику. Нагородження цінним подарунком є одним із видів заохочення, але окремого порядку (інструкції) на даний момент не існує, тому застосовується на загальних підставах.

На мою думку, матеріальні заохочення є дуже дієвими у нашій країні, так як заробітні плати у повній мірі не задовольняють потреби робітників і службовців.

Для заохочення до кадрового підрозділу складаються подання до нагородження відомчою відзнакою, у якому зазначаються заслуги особи, що стали підставою для її нагородження, та оформляється наказом.

Що стосується осіб які можуть накладати заохочення, то вони викладені в ст. 10 Дисциплінарного статуту:

«Міністрові внутрішніх справ України належить право застосовувати заохочення, передбачені цим Статутом, до всіх осіб рядового і начальницького складу.

Інші начальники застосовують заохочення до підлеглих у межах прав, наданих їм міністром внутрішніх справ України.

Начальник, який не наділений правами застосування заохочень, має право внести подання чи порушити клопотання про заохочення підлеглого перед старшим прямим начальником».

Особа, якій вручається нагрудний знак «За бездоганну службу», отримує додатково грошову винагороду. Чим вищий ступінь нагороди, тим більшою є винагорода. Утрачений нагрудний знак або посвідчення до нього повторно не видається. Ця норма є дуже важливою, позаяк особа, яка отримала нагороду, має з повагою ставитися до самого знаку. Людина повинна розуміти, що такі нагороди просто так не видаються, і не видаються особам, які на це не заслуговують, саме тому особа повинна відповідально ставитись до усіх заохочень, що їй вручаються.

Таким чином, заохочення є важливим засобом забезпечення належного рівня службової дисципліни посадових осіб податкової міліції. Воно має бути заслуженим. При визначенні виду заохочення повинен враховуватися характер заслуг посадовця та його ставлення до служби у попередній час. Жоден начальник не зможе заохотити свого працівника без поважної на це причини.

Література:

1. Прилипка С.М., Ярошенко О.М. Трудове право України: підручн. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Х.: ФІНН, 2010. – 752 с.
2. Венедіктов С.В. Заохочення як форма підвищення ефективності діяльності працівників ОВС України // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – 2001. – №16. – С. 365-367.
3. Трудове право України: Академічний курс: підручн. / під ред. П.Д. Пилипенка. – К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004. – 536 с.
4. Інструкція про порядок ведення трудових книжок працівників: затв. наказом Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціального захисту населення України від 29.07.1993 р., №58 // Людина і праця. – 1993. – №9 – 10.
5. Про державну службу: Закон України від 16.12.1993 р., №3723-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1993. – №52. – Ст. 490.
6. Кримінальний кодекс України: станом на 1 вересня 2011 р. / Х.: Одісей, 2011 – 232 с.
7. Податковий кодекс України // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – №13, 14, №15-16, №17. – Ст. 112.
8. Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України: Закон України від 22.02.2006 р., №3460-IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2006. – №29. – Ст. 245.
9. Сувернева А.И. Какой приказ нужно оформлять при досрочном снятии дисциплинарного взыскания о поощрении или какой-то другой // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: [http://www.hrportal.ru/article/kakoi-prikaz-nuzhno-oformlyat-pri-dosrochnom-snyatii-distipli narnogo -vzyskaniya-o-pooshchre](http://www.hrportal.ru/article/kakoi-prikaz-nuzhno-oformlyat-pri-dosrochnom-snyatii-distipli-narnogo-vzyskaniya-o-pooshchre)

Аргунова А.М. Поощрения должностных лиц налоговой милиции

В статье доказано, что поощрение является важным средством обеспечения надлежащего уровня служебной дисциплины должностных лиц налоговой милиции. Снятие ранее наложенного дисциплинарного взыскания не должно рассматриваться как поощрение, потому что работника поощряют за добросовестное отношение к своим трудовым обязанностям, а при снятии взыскания он восстанавливает положение, которое существовало до применения наказания

Ключевые слова: трудовая дисциплина, служебные обязанности, поощрения, должностное лицо, налоговая милиция

Argunova A.M. Encouragements of public servants of tax police

It is well-proven in the article, that encouragement is an important backer-up the proper level of official discipline of public servants of tax police. The removal of the before imposed disciplinary penalty must not be examined as encouragement, because a worker is encouraged for a good faith to the labour duties, and at the removal of penalty he restores position which existed to application of punishment

Key words: labour discipline, official duties, encouragements, public servant, tax police

УДК 349.22

Я. Білощук,

*аспірантка Інституту юриспруденції та міжнародного права
СНУ імені В. Даля, м. Луганськ*

**ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ФУНКЦІЙ ОПЛАТИ
ШАХТАРСЬКОЇ ПРАЦІ**

Проведено аналіз сучасних наукових поглядів та чинних нормативно-правових актів, які визначають механізм регулювання оплати праці, зокрема правовий зміст функцій оплати праці на підприємствах вугільної промисловості. Розглянуті відновлююча та стимулююча функції оплати шахтарської праці. Розроблені конкретні пропозиції щодо вдосконалення національного трудового законодавства, зокрема визначена необхідність поступового переведення шахтарів на погодинну оплату праці.

Ключові слова: оплата праці, функції оплати праці, погодинна оплата праці.

На сьогодні єдиним джерелом доходу переважної більшості працівників нашої держави, у тому числі шахтарів, є плата за їх працю, котру вони виконують на підставі трудового договору.

Перехід від централізованого управління економікою до ринкових відносин докорінно змінює зміст правового регулювання оплати праці. Роз-